

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 19. TĀ•DNE

ĀĀEtrtek, 15 kvĀ•ten 2008

Studená vlnĀ•ná fronta... Dé•scaron;Ā•, bouĀ•TMky, rapidní ochlazení. To jsou slova, která popisují souĀ•asnĀ• poĀ•así ve stĀ•TMední EvropĀ•. Jak je „tam u vás nahoĀ•TMe", Polárko? Asi hodnĀ• odlišnĀ•, Ā•e? A co ty, Ceskymo - na kol stupínkĀ• vylezl tvĀ•j teplomĀ•r? Báro, jak je v Holandii?

Ale ono staĀ•í se podívat jen „za humna" a je to odlišnĀ•: u nás právĀ• leje jak z konve, u blízkých sousedĀ• zatím jása sluníĀ•ko... KaĀ•dopádnĀ• - aĀ• jste kdekoli - pĀ•TMuju vám krásné poĀ•así "v duši"... Den vítĀ•zství (8. tento den si pĀ•TMipomínají všechny civilizované zemĀ• osvobození od fašismu. PĀ•TMesnĀ•jši by asi bylo ukonĀ•ení 2. svĀ•tové války v EvropĀ•, protoĀ•e fašismus v rá•zných formách leckde vegetuje dodnes. Dne 8. kvĀ•tna roku 1945 podepsali nĀ•meĀ•tí zástupci v BerlínĀ• podmínĀ•nou kapitulaci svých vojsk. Po ní následovala postupimská konference šéfĀ• vlády vítĀ•zných mocností, které zastupovali W. Churchill (po prohraných volbách jej za Velkou Británii vystĀ•řídá C. R. Attlee), H. Truman, (USA) a J. V. Stalin (SSSR). Naše zemĀ• si toto výroĀ•í ukonĀ•ení války pĀ•TMipomínají teprve krátce, po celé období komunistické diktatury totiž Ā• tento svátek nebyl v zemích sovĀ•tského bloku vĀ•bec slaven. Místo nĀ•j jsme si vítĀ•zství nad fašismem pĀ•TMipomínali aĀ• 9. kvĀ•tna, kdy byla osvobozena naš Praha. Na Ā•eském území operovalo v té dobĀ• nĀ•kolik armád. PĀ•TMednĀ• zde pĀ•sobila velká a silnĀ• vyzbrojená armáda nĀ•mecká. Na vojenském osvobození bývalého Ā•eskoslovenska se nejvíce podílela sovĀ•tská Rudá armáda, která vstoupila na naše území 6. Ā•řijna 1944. Do Prahy však pĀ•TMed ní vstoupily ještĀ• jednotky generála A. A. Vlasova, které byly souĀ•ástí Ruské osvobozené armády a po celou válku stály po boku wehrmachtu. Po neúspĀ•šných jednáních v Praze, kde chtĀ•l Vlasov mimo jiné získat i potvrzení o protinĀ•mecké akci, se jeho vojsko stáhlo k západní hranici. Zde operovaly na linii Karlovy Vary-PlzeĀ•-Ā•eské BudĀ•jovice 5. a 12. sbor III. americké armády. NĀ•kolik jejich vojákĀ• vstoupilo do naše, jeho hlavního mĀ•sta pĀ•TMed rudoarmĀ•jci, ale politické dohody mezi velmocemi rozhodly, Ā•e Prahu osvobodí aĀ• ruské jednotky, jedoucí pĀ•TMímo z bojových akcí v BerlínĀ•. A ještĀ• pro doplnĀ•ní: 2. svĀ•tová válka skonĀ•ila 2. zá•mí, kdy podepsalo podmínĀ•nou kapitulaci atomovými výbuchy na kolena sraĀ•e Japonsko. Ctibor (9. 5.) je nepopíratelnĀ• slovanského pĀ•vodu. Je odvozeno ze dvou slov - Ā•est a bor. Bor, nikoli ve smyslu "borový háj" ale ve smyslu "boj" (borba) - to slovo pochází ze slovesa boriti - tedy bojovati a zdá se, Ā•e aĀ• od nĀ•j pochází sloveso "boĀ•TMiti" - s dost podobným významem - všichni víme, jak vypadá takové mĀ•sto, nebo vesnice po boji. CtiborĀ• je u nás jen nĀ•co pĀ•TMes tisíc - ale rodí se chlapeĀ•kové jak po másle a jejich maminky budou pro své synky hledat krásná a neotĀ•melá jména - coĀ• jméno Ctibor zcela urĀ•itĀ• je. Tak CtiborĀ•m gratulujeme k svátku a drĀ•íme jim palce, aby se nám nositelé tohoto ušlehtilého jména v budoucnosti rozmnoĀ•ili. BlaĀ•ena (10. 5.) BlaĀ•enka, BláĀ•a - jak krásné jméno naplnĀ•né radostí a blaĀ•eností - není ovšem originál slovanské jméno, nýbrĀ• pĀ•TMeklad latinského jména Beatrice, nebo Beatrix. Ale ten pĀ•TMeklad se skuteĀ•nĀ• povedl. Toto nĀ•Ā•né a snadno vyslovitelné jméno se u nás skuteĀ•nĀ• ujalo. BláĀ•, BlaĀ•en, BlaĀ•enek u nás Ā•ije skoro deset tisíc. Za ty slavnĀ•jši jmenujeme Ā•esk hereĀ•ky BlaĀ•enu Holišovou a BlaĀ•enu SlavíĀ•kovou. A BlaĀ•enu Ā•eskou - dceru PĀ•TMemysla Otakara I. a jeho Ā•eny Konstancie. Pod jménem Gulgielma Boema byla známá hlavnĀ• v Itálii, kde byla velmi milována, protoĀ•e konala zázraky a uzdravovala lidi - a to nejen mocné a bohaté. ZĀ•ejmĀ• to mĀ•li PĀ•TMemyslovci v genech, nebo co. NeboĀ• nebyla jediná. Dále bychom rádi pĀ•TMipomnĀ•li BlaĀ•enku z knihy Marie Majerové "Robinsonka". Nebojte se, není to nic komunistickýho - je to krásný pĀ•TMíběh dívky, které zemĀ•mela maminka. BlaĀ•enkám pĀ•TMejeme k jejich svátku, aby byly staĀ•eny a aby dál oblaĀ•ovaly naše srdce. Svatava (11. 5.) se podle nĀ•kterých jazykologĀ• dá povaĀ•ovat ze protĀ•jšek jména Luitgarda, nejde o pĀ•TMímý pĀ•TMeklad - spíše pĀ•TMeklad významový - totiž praslovanské slovo znamená silný - stejnĀ• jako slovo "gard" Luitgarda je pak vykládána jako "strĀ•kynĀ•" - stejnĀ• tak jako Svatava. Svatava, kterou znají naše dĀ•jiny, silnou a mocnou skuteĀ•nĀ• byla. S touto dcerou polského kníĀ•ete se oĀ•enil roku 1053 pĀ•TMemyslovský kníĀ•e Vratislav II. (vládl v letech 1061-92). V poĀ•madí jiĀ• tĀ•mĀ• manĀ•elka mu pĀ•TMinesla nebyvalé š kníĀ•e byl roku 1085 korunován na prvního Ā•eského krále a jeho manĀ•elka Svatava si této pocty uĀ•ila také. Ale svatá rozhodnĀ• nebyla a ani se jí nikdy nestala. Nebylo proĀ•. Dnešním Svatavám pĀ•TMejeme ze srdce všechno nejlepši - a také to, aby byly vĀ•rny svému jménu - tedy silné - budou toho mít zapotĀ•ebí, protoĀ•e jich je málo. Pankrác (12. 5.) A je to tady - první z tzv. tĀ•mĀ• ledových muĀ•Ā•. Letos - podle pĀ•TMedpovĀ•dí meteorologĀ• - pravidelnĀ• pĀ•TMícházející ochlazení nepĀ•TMijde. BuĀ• na tom má lví podíl globální oteplování nebo El NiĀ•o - nebo nĀ•co úplnĀ• jiného. NicménĀ• jméno Pankrác vzniklo z Ā•meckého slova Pankrätios - nĀ•co jako "celkový závod" nebo "více boj" - nebo z Ā•meckého slova Pankratēs - tedy všemocný, vševládny. Pankrác je ve Francii patronem dĀ•tí, jinak pomáhá mladým rostlinám a kvĀ•tĀ•m, pomáhá pĀ•TMi bolestech hlavy, kĀ•eĀ•ím a kupodivu i proti kĀ•mivĀ• pĀ•TMísaze. Pankrác u nás je jen velmi málo. TĀ•m, kteĀ•mĀ• tu s námi jsou, pĀ•TMejeme všechno nejlepši a hezkou oslavu. Servác (13. 5.) jméno pĀ•vodu latinského. Je odvozeno od slova "servare", coĀ• znamená uchovávat, ochraĀ•ovat - tedy Servác je "Ā•lovĀ•k, který uchovává" - nebo také "strĀ•ce", "uchovavatel", ale také "zachránce", "osvoboditel" - ale i "zachránĀ•ný" nebo "osvobozený" - v rozporu s tímto krásným významem se na našem území nachází ServácĀ• jen velmi málo. NicménĀ• v Holandsku je oblíben a je patronem Maastrichtu, Goslaru, Limburgu, Quedlinburgu, je ochráncem zámeĀ•níkĀ• a stolaĀ•mĀ•, také pomáhá pĀ•TMi revmatismu, bolestí nohou a horeĀ•kách. Kdyby se mezi námi nĀ•jaký Servác našel, tak mu pĀ•TMejeme, aĀ• si svĀ•j svátek krásnĀ• oslaví. Bonifác (14. 5.) poslední z tzv. tĀ•mĀ• zmi TeĀ• se jiĀ• mĀ•Ā•eme nadíti pouze tepla - aĀ• do podzimu. Bonifác je jméno latinského pĀ•vodu. Je odvozeno od výrazu "homo boni fati" - tedy Ā•lovĀ•k dobrého osudu. Tedy šĀ•astlivec, klikaĀ•. Asi ano, neb na našem území mĀ•Ā•eme nalézt - oproti ostatním dvĀ•ma pĀ•TMedcházejících "ledových muĀ•Ā•" BonifácĀ• celkem šestnáct. TakĀ• tĀ•mĀ•ba není tak úplnĀ• „na vyhynutí". No, ale existoval svatý Bonifác - který zas aĀ• takový klikaĀ• nebyl, neboĀ• byl své pĀ•TMesvĀ•dĀ•ení zabit tak, Ā•e byl vhozen do kotle s vaĀ•mĀ•lou. Jinak je to pomĀ•rnĀ• oblíbené jméno papeĀ•Ā• jich v dĀ•jinách našlo šest. My Ā•ádného slavného Bonifáce nemáme. Ale všeho do Ā•asu - tĀ•mĀ•ba se proslaví jeden z tĀ•ch našich šestnácti - nebo zplodí synka stejného jména, který jednou dobude svĀ•t. CoĀ• mu všichni ze srdce pĀ•TMejeme. PidĀ•mĀ•ch